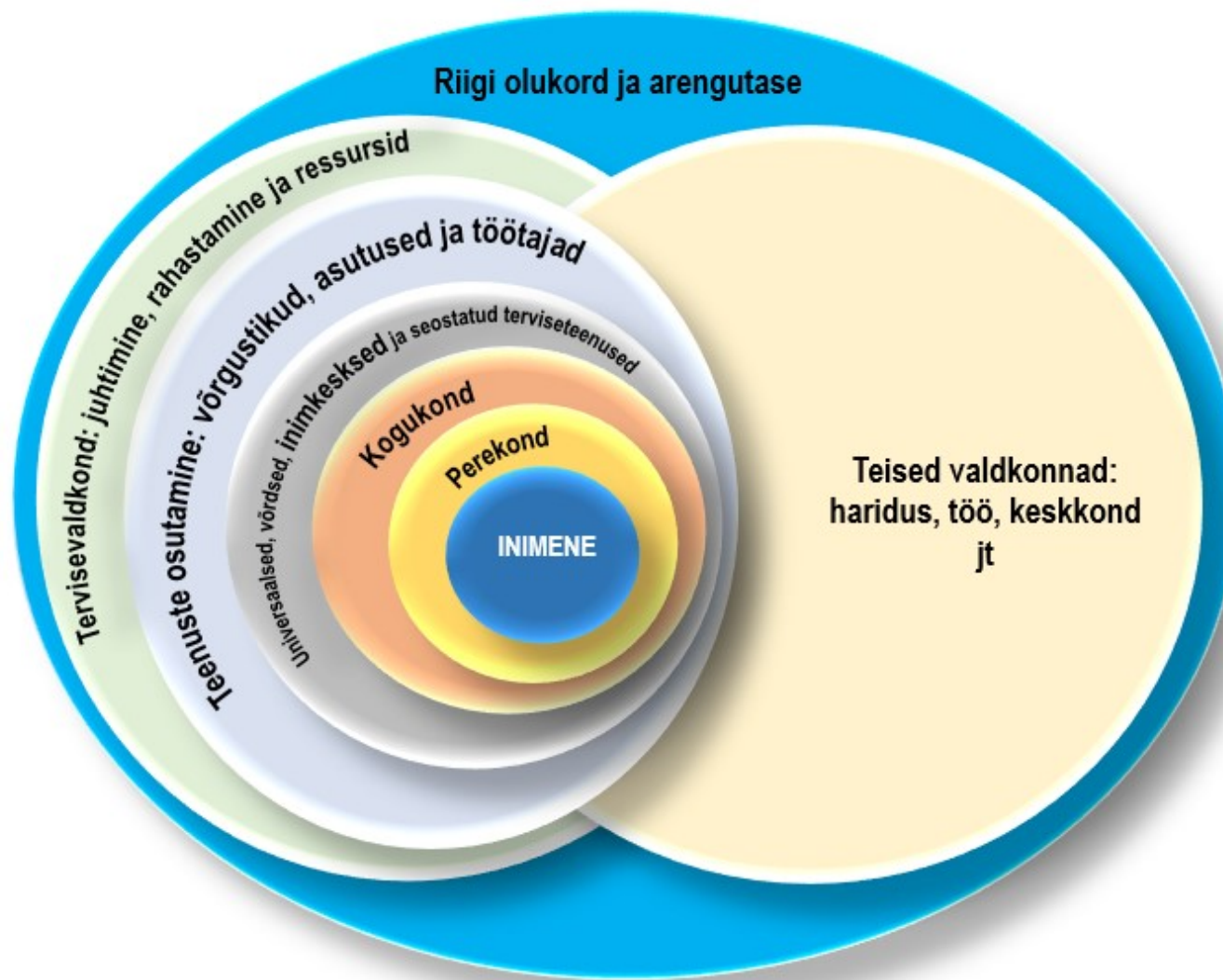

Inimkeskne integreeritud haiglavõrk 2040

Maris Jesse

Agris Koppel

EHL KONVERENTS, 09.09.2020

VISION

**Tagatakse kvaliteetsed ja kättesaadavad
sotsiaalteenustega integreeritud tervishoiuteenused,
mis aitavad vähendada enneaegset suremust ning
toetavad krooniliste haigustega elamist**

**Inimeste
terviseharitus ja
põhiõiguste
kaitse ning
kogukondade
võimestamine ja
kaasamine**

**Personali
võimekuse
kasvatamine,
juhtimise ja
vastutuse
tugevdamine**

**Teenuste mudeli
ümberkujundamine
ning koostöö ja
koordineerimine
sektorite sees ja
vahel**

**Tervisesüsteemi
kvaliteeti ja
patsiendiohutust
toetavate
tegevuste
arendamine**

Tervise ebavõrdsuse vähendamine

„Inimkeskne integreeritud haiglavõrk 2040“

- Euroopa Komisjoni struktuursete reformide toetamise programmi (*Structural Reform Support Programme*) toel ja koostöös komisjoni poolt valitud Iiri konsultatsioonifirmaga AARC tehakse analüüs

„Inimkeskne integreeritud haiglavõrk 2040“

- Analüüs on jagatud nelja etappi ja seda tehakse järgmise kahe aasta jooksul:
 1. Praeguse haiglavõrgu analüüs
 2. Analüütilised prognoosimudelid
 3. Poliitikastsenaariumid
 4. Haiglavõrgu plaani ettepanek

1. Praeguse haiglavõrgu analüüs

Hinnatakse praeguse haiglavõrgu tugevusi ja nõrkusi. Samuti analüüsitakse tervishoiuteenuste pakkumist erialati, haiglavõrgus kasutatavat füüsilist ja inimressurssi, tehakse ressursside kasutamise võrdlusanalüüse, analüüsitakse haigla rahavooge ning hinnatakse juhtimis- ja teabevahetusmehhanisme.

1.1. Inimressursside kaardistus haiglates – kaardistatakse töötajate arv, hõive, eriala, sugu ja vanus kõigis haiglates, sh valitud erahaiglates. Hinnatakse viimase kuue aasta jooksul tervishoiutöötajate liikumist ja väljavoolu.

Valitud haiglates tehakse personali ja patsientide tagasiside küsitlused.

1.2. Haiglate infrastruktuuri kaardistus – hinnatakse haigla infrastruktuuri olukord (hooned, palatid jne) ja kohandatus elanike tervisevajadustele (voodite, osakondade arv, seadmed, sh hõivatus). Kuivõrd see toetab inimkesket teenuse osutamist, tuleviku lahenduste kasutuselevõttu. Andmeid küsitakse küsimustikuga kõigilt HVA haiglatelt. Samuti hinnatakse IKT olukorda ja võimekust ning kohanemisvõimet tuleviku arendusteks

1.3. Finantsvoogude kaardistus – hinnatakse kõigi HVA haiglate praegust finantsolukorda, analüüsides nende kulusid ja tulusid ning pikemaajalist rahalist elujõulisust.

1.4. Juhtimis- ja teabevahetusmehhanismide kaardistus – kirjeldatakse nõukogu koosseisu ja vastutus, loomise ja uuendamise mehhanisme, koostoimet SoMi, EHK jne, vastutuse ja rollide jagamist, otsustusõigust. Kirjeldatakse haigla strateegilise suuna ja eesmärkide seadmise korda.

Terviseandmete juhtimise vaatest hinnatakse nende esmast ja teisest kasutamist - patsiendi andmete, kliiniliste indikaatorite ja tulemuslikkuse ning finantsnäitajate ja teenuste hüvitamise vaatest.

2. Analüütilised prognoosimudelid

Esimese etapi tulemuste põhjal koostatakse analüütilised prognoosimudelid.

2.1. Elanike tervisevajaduste hindamine – tehakse tuginedes riiklikele andmeallikatele ja Eesti demograafilisele ja epidemioloogilisele olukorrale. Kõige domineerivamate tervise seisundite põhjal luuakse 10 *persoonat*, kes esindavad sarnaste tervisevajaduste, teenuste kasutamise ja nõuete ning eesmärkidega inimesi. Elanikkonna tervisevajaduste visioon ja prognoos tehakse aastani 2040 ja 2060.

2.2. Tervishoiutöötajate ja teiste tervishoius osalevate spetsialistide vajaduste prognoosimine – vajadusi modelleeritakse 20 aasta ja enam perspektiivis, mille aluseks on olukorra analüüsi tulemused. Samuti arvestatakse demograafilist ja epidemioloogilist prognoosi ning meditsiinitehnoloogia, tervishoiualase suutlikkuse ja infotehnoloogia arenguid.

2.3. Tervishoiuasutuste infrastruktuuri tuleviku vajaduste hindamine – mudel koostatakse aastani 2040, mis põhineb tervishoiuteenuste mahu hinnangutele igas asutuses, sisaldab eeldatava infrastruktuuri vajadust ruutmeetrites ja hinnangulist investeerimisvajadust, sh seadmete investeringuteks. Arvesse võetakse integreeritud lähenemisviisi ja maailmas toimuvaid arenguid.

2.4. Inimkeskse integreeritud haiglaravi osutamise indikaatorid – koondatakse indikaatorite loetelu, millega inimkeskse integreeritud haiglaravi arendamist seirama hakata, mis pakuks teavet ja tuge otsuste tegemiseks teenuste osutamise erinevatest vaatenurkadest (sisend, protsess ja väljund ning struktuur/organisatsioon ja ressursid).

3. Poliitikastsenaariumid

Eelmistes etappide kaardistuse, analüütilise töö ja prognoosimudelite alusel kogutud teadmiste põhjal **töötatakse koostöös Eesti huvigruppidega välja stsenaariumid tervishoiupoliitika kujundamiseks.**

3.1. Õppevisiidid - hästitoimivate inimesekesksete tervishoiusüsteemide parimate praktikate ideede kogumiseks, korraldatakse kaks õppevisiiti, riikidesse kus Eesti võiks sotsiaaldemograafilises ja epidemioloogilises vaates paikneda umbes järgmise 15–20 aasta pärast. Saadud teave kasutatakse poliitikastsenaariumide koostamisel.

Visiitidele osalema on plaanitud peamised huvigrupid – poliitikakujundajad ning valitsusasutuste ja rahastaja esindajad, haiglajuhid, tervishoiutöötajad jne.

3.2. Poliitikastsenaariumide koostamine – koostöös haigla juhtide, poliitikakujundajate ja teiste oluliste osapooltega töötatakse välja vähemalt kolm realistlikku ja Eesti olukorrale sobivat stsenaariumit, mis on sisendiks inimesekeskse haigla võrgu kava väljatöötamisele.

3.3. Poliitikastsenaariumide kommunikatsioon - kommunikatsiooni plaani koostamisega alustati kohe projekti alguses, kuid kõige olulisemaks osutub projekti lõpus. Poliitika stsenaariumide tutvustamiseks luuakse lühivideod, animatsioonid, voldikud ja muud teabe levitamise materjalid nii, et jõuaksid võimalikult laia auditooriumini.

4. Haiglavõrgu plaani ettepanek

Kogu projekti jooksul kokku kogutud teabe põhjal koostatakse projekti ekspertide poolt ettepanekud haiglavõrgu plaani jaoks, kus tuuakse välja konkreetsed tegevused, mis tuleks edukaks ellu viimiseks ette võtta.

Antakse üldised soovitused haiglavõrgu raamistiku väljatöötamiseks aastani 2040. Kirjeldatakse analüüsi tulemusi ja antakse tulevikku vaatavaid soovitusi järgmistes valdkondades:

- elanikkonna tervisevajadused;
- tervishoiutöötajate ja teiste tervishoius töötavate spetsialistide vajadused;
- tervishoiuasutuste infrastruktuuride vajadused;
- juhtimis- ja teabevahetusmehhanismide kirjeldus;
- rahastamis-, ostu- ja tasustamismehhanismid;
- tõhusate haiglate rahastamismudelite kirjeldus, sealhulgas hüvitamismehhanismid;
- seire- ja hindamissüsteemide kirjeldus, haiglasektori ja tervishoiuteenuste tulemuslikkuse hindamiseks, sh individuaalselt haiglates.

Project Gantt chart

N°	Activities and deliverables	Months (1-24)											
		1-2	3-4	5-6	7-8	9-10	11-12	13-14	15-16	17-18	19-20	21-22	23-24
	Kick-off meeting												
D-0	Inception report												
	Client approval of the D-0 report												
O-1	A comprehensive map of the current hospital system												
T1.1	Mapping of human resources in hospitals												
T1.2	Mapping of hospital infrastructures												
T1.3	Mapping of financing flows												
T1.4	Mapping of governance and information-sharing mechanisms												
D-A	Deliverable A: Map of the current hospital system.												
	Steering group meeting on D-A												
	Client approval of D-A												

1. Praeguse haiglavõrgu analüüs

1.1. Inimressursside kaardistus haiglates

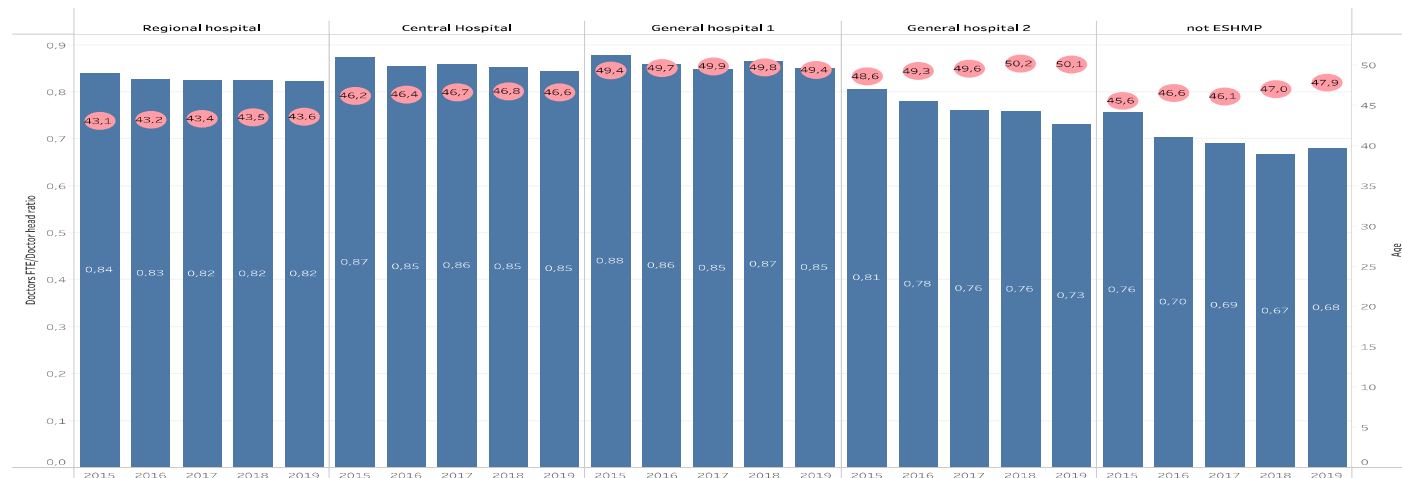
- Arstide ja täiskohal töötavate arstide arv on 5 aasta jooksul suurenenud – eriti suuremates haiglates
- Mitmel kohal (osatööajaga) töötavate arstide arv on samuti suurenenud – eriti väiksemates haiglates
- Arstide keskmine vanus haiglates on 47 aastat (taastusraviarstidel 55)
- Üle 80% arstidest töötavad regionaal- (51%) ja keskhaiglates (31%)

Doctors FTE/Doctor head ratio and age

Level of Details	2015	2016	2017	2018	2019
Heads	3,204	3,244	3,265	3,294	3,380
FTE	2,817	2,790	2,806	2,833	2,885
FTE/Heads	0,88	0,86	0,86	0,86	0,85

Hospital type

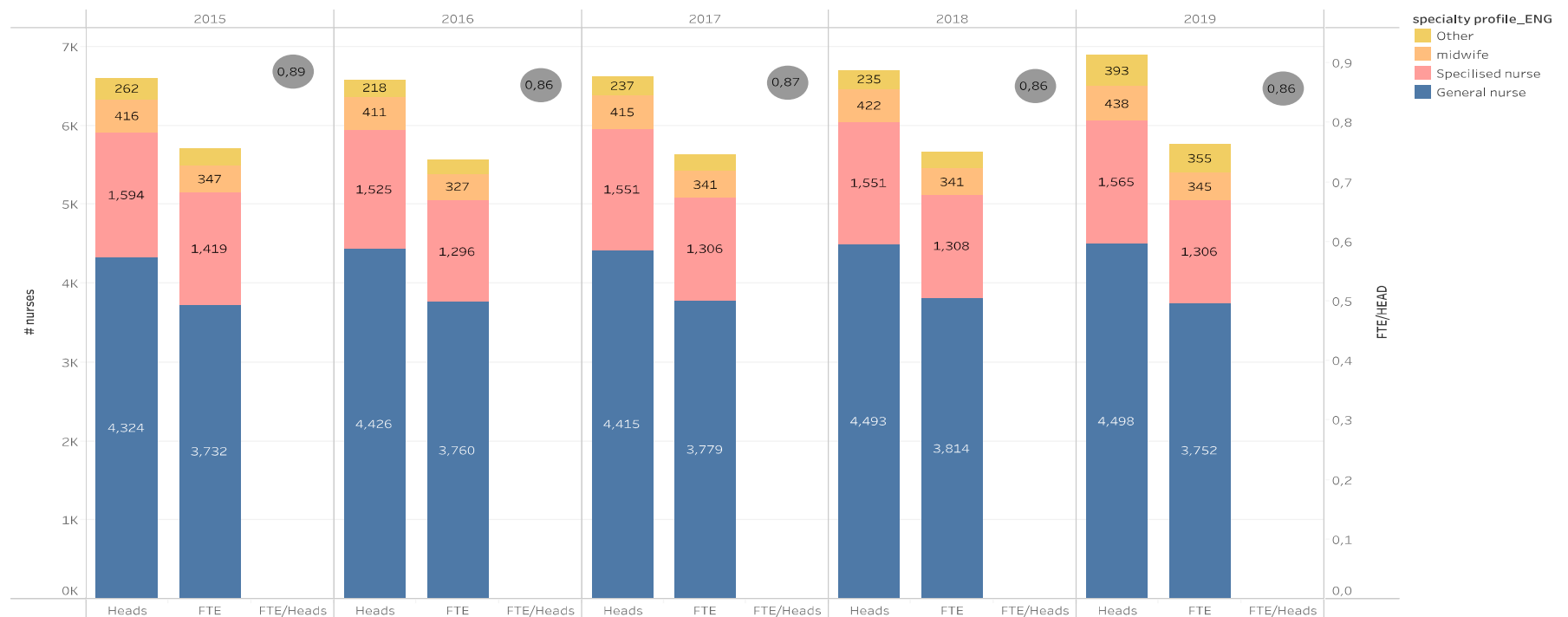
- ☒ Central Hospital
- ☒ General hospital 1
- ☒ General hospital 2
- ☒ not ESHMP
- ☒ Regional hospital

1. Praeguse haiglavõrgu analüüs

1.1. Inimressursside kaardistus haiglates

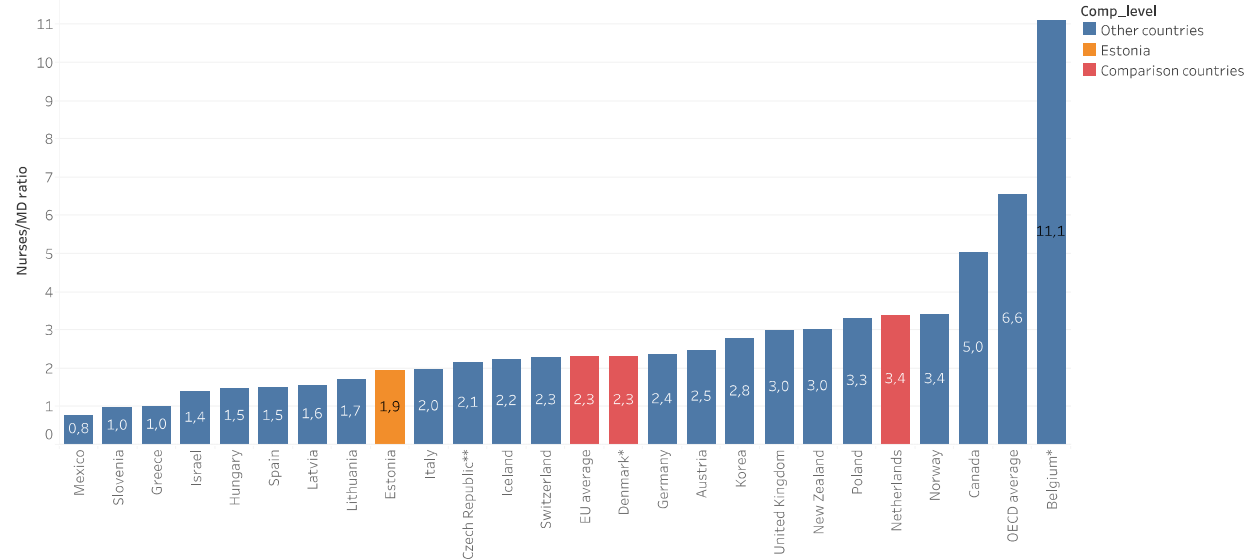
- Mitmel kohal (osatööajaga) töötavate õdde arv on samuti suurenenud – eriti väiksemates haiglates
- Õdede keskmine vanus haiglates oli 2019.a 44 aastat (2015.a oli 42)
- Üle 80% õdedest töötavad regionaal- (50%) ja keskhaiglates (33%)

1. Praeguse haiglavõrgu analüüs

1.1. Inimressursside kaardistus haiglates

1. Tehnilise personali hulk haiglates, on viie aasta jooksul pigem vähenenud
2. Tervishoiutöötajate migratsioon on viimastel aastatel pigem vähenenud
3. 16% arstidest töötab vähemalt kahe tööandja (HVA haigla) juures
4. Võrreldes teiste Euroopa riikidega, on meil:
 - Arstide hulk keskmine
 - Õdesid oluliselt vähem
 - Õdede/arstide suhe (1,9) oluliselt madalam
5. Patsiendikesksuse ja ravi järjepidevuse osas on tervishoiutöötajatel ootus, et TIS-i tugi suureneks
6. Patsiendid ootavad samuti rohkem ja toetavat infot/tegevusi nende tervistumisrotsessis

1. Praeguse haiglavõrgu analüüs

1.2. Haiglate infrastruktuuri kaardistus

Seadmete arv ja seadmete keskmine..	Üle 10 aasta vanuste seadmete..	Ravivoodite arv	Ruutmeetrid voodikohta kohta	Palatite ja voodikohtade arv	Palatite osakaalud (voodikoh..	Haiglapinna jaotus	Kandekons-t-ruksioon	Hoonete vanused	Tehniline seisund	Rahvastik	Patsientide liikumine
-------------------------------------	---------------------------------	------------------------	------------------------------	------------------------------	--------------------------------	--------------------	----------------------	-----------------	-------------------	-----------	-----------------------

Ravivoodid

Haiglad

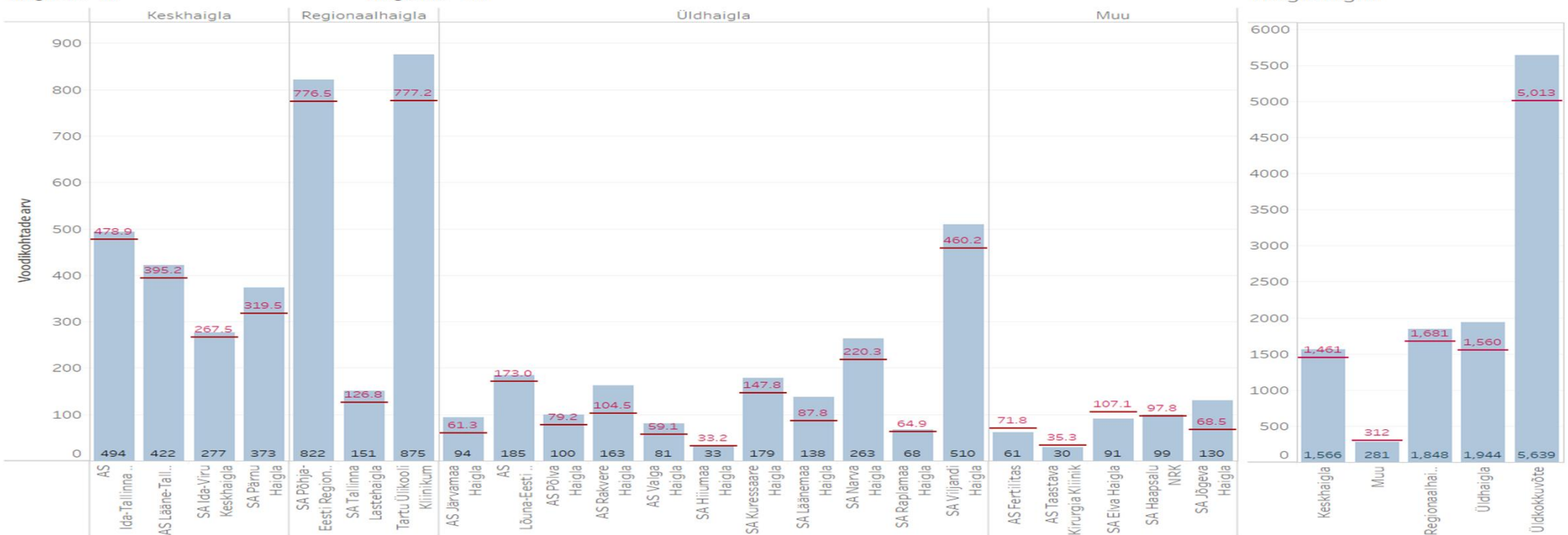
Haigla liik: All

Haigla liik: All

Legend

■ Ravivoodid.. ■ Voodikohti v..

Haigla liigiti

1. Praeguse haiglavõrgu analüüs

1.2. Haiglate infrastruktuuri kaardistus

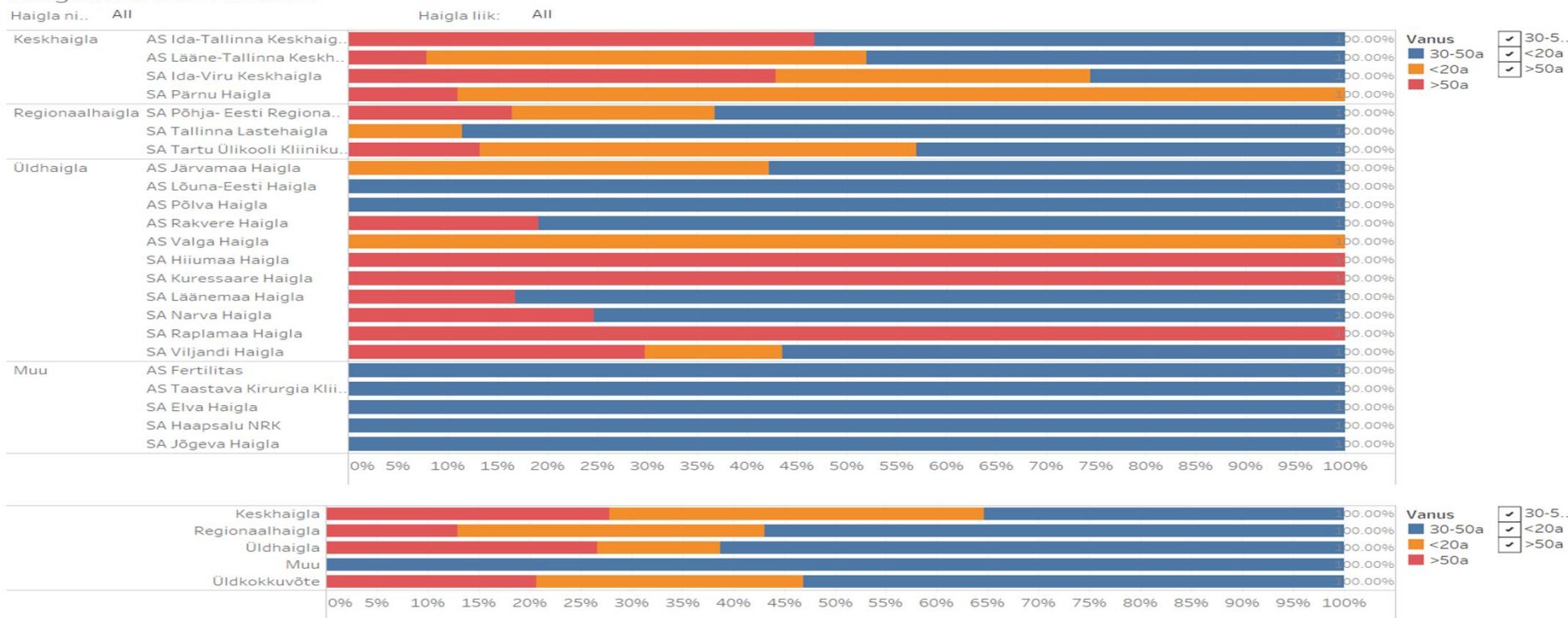
Reasildid	_Hoone suletud netopind (snp)	1866- 1969.a rajatud, >50a	1970-1999, 50-30a	2000-2020, <20a
kesk	201,146.70	55,924.00	71,242.90	73,979.80
AS Ida-Tallinna Keskhaigla	67,908	31,754	36,153	
AS Lääne-Tallinna Keskhaigla	54,406	4,280	26,096	24,030
SA Ida-Viru Keskhaigla	35,144	15,064	8,994	11,086
SA Pärnu Haigla	43,689	4,825	0	38,864
muu	17,352	0	17,352	0
AS Fertilitas	5,056			
SA Elva Haigla	3,518			
SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus	7,248			
AS Taastava Kirurgia Kliinik	1,530		1,530	
regionaal	294,454	38,252	167,493	88,708
SA Põhja- Eesti Regionaalhaigla	123,086	20,274	77,795	25,017
SA Tallinna Lastehaigla	35,124	0	31,094	4,030
SA Tartu Ülikooli Kliinikum	136,244	17,978	58,604	59,661
üld	198,828	53,047	121,732	24,050
AS Järvamaa Haigla	8,153	0	4,711	3,442
AS Lõuna-Eesti Haigla	18,339		18,339	
AS Põlva Haigla	13,062		13,062	
AS Rakvere Haigla	17,024	3,260	13,764	0
AS Valga Haigla	15,224			15,224
SA Hiiumaa Haigla	2,556	2,556		
SA Jõgeva Haigla	15,381		15,381	
SA Kuressaare Haigla	20,216	20,216		
SA Läänemaa Haigla	9,510	1,595	7,915	0
SA Narva Haigla	35,291	8,714	26,578	
SA Raplamaa Haigla	5,127	5,127		
SA Viljandi Haigla	38,946	11,579	21,983	5,384
Üldkokkuvõte	711,781	147,223	377,821	186,738
Osakaal haiglate netopinnast		21%	53%	26%

1. Praeguse haiglavõrgu analüüs

1.2. Haiglate infrastruktuuri kaardistus

Seadmete arv ja seadmete keskmine..	Üle 10 aasta vanuste seadmete..	Ravivoodite arv	Ruutmeetrid voodikoha kohta	Palatite ja voodikohtade arv	Palatite osakaalud (voodikoh..	Haiglapinna jaotus	Kandekons- truktsioon	Hoonete vanused	Tehniline seisund	Rahvastik	Patsientide liikumine
-------------------------------------	---------------------------------	-----------------	-----------------------------	------------------------------	--------------------------------	--------------------	--------------------------	-----------------	-------------------	-----------	-----------------------

Haiglahoonete vanused

1. Praeguse haiglavõrgu analüüs

1.2. Haiglate infrastruktuuri kaardistus

Seadmete arv ja seadmete keskmine...	Üle 10 aasta vanuste seadmete...	Ravivoodite arv	Ruutmeetrid voodikohta kohta	Palatite ja voodikohtade arv	Palatite osakaalud (voodikoh...	Haiglapinna jaotus	Kandekons-t-ruksioon	Hoonete vanused	Tehniline seisund	Rahvastik	Patsientide liikumine
--------------------------------------	----------------------------------	-----------------	------------------------------	------------------------------	---------------------------------	--------------------	----------------------	-----------------	-------------------	-----------	-----------------------

Üle 10 aasta vanuste seadmete osakaal

		Radiograafia ja fl..	Angiograafia	Brahühüteraapia	KT	LINAC	Mammograafia	MRT	PET	SPECT
Keskhaigla	AS Ida-Tallinna Keskhaigla	40.0% (2/5)	100.0% (1/1)	0.0% (0/0)	50.0% (1/2)	0.0% (0/0)	0.0% (0/2)	66.7% (2/3)	100.0% (1/1)	0.0% (0/0)
	AS Lääne-Tallinna Keskhaigla	0.0% (0/6)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/2)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	50.0% (1/2)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
	SA Ida-Viru Keskhaigla	60.0% (6/10)	100.0% (1/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	100.0% (1/1)	100.0% (1/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
	SA Pärnu Haigla	0.0% (0/2)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/1)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
Regionaalhaigla	SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla	100.0% (6/6)	60.0% (3/5)	0.0% (0/1)	50.0% (2/4)	50.0% (2/4)	50.0% (1/2)	66.7% (2/3)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)
	SA Tallinna Lastehaigla	25.0% (2/8)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
	Tartu Ülikooli Kliinikum	50.0% (4/8)	33.3% (1/3)	100.0% (1/1)	25.0% (1/4)	0.0% (0/2)	25.0% (1/4)	25.0% (1/4)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)
	AS Järvamaa Haigla	75.0% (3/4)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
Üldhaigla	AS Lõuna-Eesti Haigla	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
	AS Põlva Haigla	0.0% (0/2)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
	AS Rakvere Haigla	66.7% (2/3)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
	AS Valga Haigla	50.0% (1/2)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
	SA Hiiumaa Haigla	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
	SA Kuressaare Haigla	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
	SA Läänemaa Haigla	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
	SA Narva Haigla	66.7% (4/6)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	100.0% (1/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
	SA Raplamaa Haigla	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
	SA Viljandi Haigla	33.3% (1/3)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
	AS Fertilitas	100.0% (3/3)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
	AS Taastava Kirurgia Kliinikum	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
Muu	SA Elva Haigla	100.0% (1/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
	SA Haapsalu NRK	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
Keskhaigla		34.8% (8/23)	66.7% (2/3)	0.0% (0/0)	16.7% (1/6)	0.0% (0/0)	25.0% (1/4)	57.1% (4/7)	100.0% (1/1)	0.0% (0/1)
Muu		85.7% (6/7)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/1)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
Regionaalhaigla		54.5% (12/22)	50.0% (4/8)	50.0% (1/2)	37.5% (3/8)	33.3% (2/6)	33.3% (2/6)	42.9% (3/7)	0.0% (0/2)	0.0% (0/2)
Üldhaigla		44.0% (11/25)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)	10.0% (1/10)	0.0% (0/0)	0.0% (0/2)	0.0% (0/2)	0.0% (0/0)	0.0% (0/0)
Üldkokkuvõte		48.1% (37/77)	54.5% (6/11)	50.0% (1/2)	20.0% (5/25)	33.3% (2/6)	25.0% (3/12)	43.8% (7/16)	33.3% (1/3)	0.0% (0/3)

Mis edasi?

- Kui juhtrühm on vahearuande heaks kiitnud, saavad kõik sellega tutvuda
- Projektimeeskond töötab edasi prognoosimudelitega ning valmistame ette 3. etapi stsenaariumide arutelusid
- Inimkesksete ja integreeritud teenuste pilootprojektid lähevad edasi ja 2021.a on meil palju arutada ja järeldusi teha (PAIK, insult jt)
- **Kuidas mina oma haiglas ja koostöös teiste haiglatega saan muuta tegevusi ja protsesse inimkesksemaks – juba täna?**

Täname!